პროექტი

საქართველოს მთავრობის

დადგენილება №

2026 წლის ------ ქ. თბილისი

„სავალდებულო სერტიფიცირებისადმი დაქვემდებარებული სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა ჯიშების თესლისა და სარგავი მასალის ეტიკეტირების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 13 ივნისის №336 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე

მუხლი 1

„ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-20 მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად, „სავალდებულო სერტიფიცირებისადმი დაქვემდებარებული სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა ჯიშების თესლისა და სარგავი მასალის ეტიკეტირების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 13 ივნისის № 336 დადგენილებაში (www.matsne.gov.ge, 18/06/2018, 340020000.10.003.020651) შეტანილ იქნეს ცვლილება და დადგენილებით დამტკიცებული „სავალდებულო სერტიფიცირებისადმი დაქვემდებარებული სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა ჯიშების თესლისა და სარგავი მასალის ეტიკეტირების წესის“:

1. მე-2 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის „ზ“ ქვეპუნქტი:

„ზ) გენეტიკური ეროზია - დროთა განმავლობაში, გენეტიკური მრავალფეროვნების დაკარგვა ერთი და იმავე სახეობის პოპულაციებსა და ჯიშებს შორის, ან მათ შიგნით, ან გენეტიკური ბაზისის შემცირება ადამიანის ჩარევის ან გარემოს ცვლილების შედეგად.“.

2. 6^2 მუხლის მე-4 პუნქტის „ი“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

“ი) ეტიკეტის დამაგრებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ მინიჭებული პარტიის საიდენტიფიკაციო ნომერი;”.

3. დაემატოს შემდეგი შინაარსის 6^3 მუხლი:

„მუხლი 6^3. გამონაკლისები, გენეტიკური ეროზიის საფრთხის ქვეშ მყოფი კულტურების კონსერვაციისთვის განკუთვნილი ადგილობრივი (აბორიგენული) ჯიშების თესლის ბაზარზე განთავსებისას

1. საფურაჟე, მარცვლეული, შაქრის ჭარხლის და ცხოველის საკვები ჭარხლის, სათესლე კარტოფილის, საზეთე და საბოჭკოე კულტურების, ბოსტნეულისა და ბაღჩეული კულტურების კონსერვაციისთვის განკუთვნილი ადგილობრივი (აბორიგენული) ჯიშის თესლები, რომლებიც გენეტიკური ეროზიის საფრთხის ქვეშ იმყოფებიან, შეიძლება განთავსდეს ბაზარზე მხოლოდ დახურულ შეფუთვაში ან კონტეინერში, რომელიც აღჭურვილია ლუქით ან სხვა დამცავი დახურვის საშუალებით.

2. შეფუთვა და კონტეინერები მომწოდებლის მიერ ისე უნდა იყოს დალუქული, რომ მათი გახსნა შეუძლებელი იყოს დალუქვის სისტემის დაზიანების ან მომწოდებლის ეტიკეტზე, შეფუთვაზე ან კონტეინერზე დაზიანების კვალის დატოვების გარეშე.

3.დალუქვის სისტემა უნდა მოიცავდეს სულ მცირე ეტიკეტს ან ბეჭედს.

4. „კონსერვაციისთვის განკუთვნილი ჯიშების“ თესლის შეფუთვებზე ან კონტეინერზე უნდა იყოს მომწოდებლის ან შესაბამისი უფლებამოსილი სამსახურის მიერ გაცემული ეტიკეტი, ან დაბეჭდილი ან შტამპით დატანილი აღნიშვნა, რომელზეც უნდა განთავსდეს შემდეგი ინფორმაცია:

ა) ეტიკეტების განთავსებაზე პასუხისმგებელი პირის სახელი და მისამართი ან მისი საიდენტიფიკაციო ნიშანი;

ბ) დალუქვის წელი, გამოთქმული, როგორც: „დალუქულია…“ (წელი), ან, გაღივების უნარზე ბოლო შემოწმების მიზნით ბოლო ნიმუშის აღების წელი, გამოთქმული შემდეგნაირად: „ნიმუში აღებულია …“ (წელი);“ ეს მოთხოვნა არ ვრცელდება სათესლე კარტოფილზე;

გ) სახეობა;

დ) კონსერვაციისთვის განკუთვნილი ჯიშის დასახელება;

ე) სიტყვები: კონსერვაციისთვის განკუთვნილი ჯიში;

ვ) წარმოშობის რეგიონი;

ზ) თუ თესლის წარმოების რეგიონი განსხვავდება წარმოშობის რეგიონისგან, თესლის წარმოების რეგიონის მითითება;

თ) პარტიის საიდენტიფიკაციო ნომერი, რომელიც მითითებულია ეტიკეტების განთავსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ;

ი) დეკლარირებული სუფთა ან მთლიანი წონა, ან, თესლების დეკლარირებული რაოდენობა. ეს მოთხოვნა არ ვრცელდება სათესლე კარტოფილზე;

კ) თუ მითითებულია წონა და გამოყენებულია გრანულირებული პესტიციდები, პელეტირებისათვის გამოყენებული ნივთიერებები ან სხვა მყარი დანამატები, უნდა მიეთითოს ქიმიური დამუშავების ან გამოყენებული დანამატის ტიპი და მიახლოებითი

თანაფარდობა გროვების (კლასტერების) ან თესლის სუფთა წონასა და მთლიან წონას შორის. ეს მოთხოვნა არ ვრცელდება სათესლე კარტოფილზე.

5. ბოსტნეულისა და ბაღჩეული კულტურების კონსერვაციისთვის განკუთვნილი ჯიშების თესლის შეფუთვაზე ან კონტეინერებზე უნდა იყოს მითითებული მომწოდებლის ეტიკეტი ან დაბეჭდილი ან შტამპიანი განცხადება, რომელზეც უნდა განთავსდეს შემდეგ ინფორმაცია:

ა) ეტიკეტების დამაგრებაზე პასუხისმგებელი პირის სახელი და მისამართი ან მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი;

ბ) დალუქვის წელი, გამოთქმული, როგორც: „დალუქულია…“ (წელი), ან, გაღივების უნარზე ბოლო შემოწმების მიზნით ბოლო ნიმუშის აღების წელი, გამოხატული შემდეგნაირად: „ნიმუში აღებულია …“ (წელი);“ ეს მოთხოვნა არ ვრცელდება სათესლე კარტოფილზე;

გ) სახეობა;

დ) კონსერვაციისთვის განკუთვნილი ჯიშის დასახელება;

ე) სიტყვები: კონსერვაციისთვის განკუთვნილი ჯიშის სერტიფიცირებული თესლი ან კონსერვაციისთვის განკუთვნილი ჯიშის სტანდარტული თესლი (მხოლოდ ბოსტნეული და ბაღჩეული კულტურების ჯიშებისთვის);

ვ) წარმოშობის რეგიონი;

ზ) თუ თესლის წარმოების რეგიონი განსხვავდება წარმოშობის რეგიონისგან, თესლის წარმოების რეგიონის მითითება;

თ) პარტიის საიდენტიფიკაციო ნომერი, რომელიც მითითებულია ეტიკეტების დამაგრებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ;

ი) დეკლარირებული წმინდა ან მთლიანი წონა, ან, თესლების დეკლარირებული რაოდენობა. გარდა, სათესლე კარტოფილისა;

კ) თუ მითითებულია წონა და გამოყენებულია გრანულირებული პესტიციდები, პელეტირებისათვის გამოყენებული ნივთიერებები ან სხვა მყარი დანამატები, უნდა მიეთითოს ქიმიური დამუშავების ან გამოყენებული დანამატის ტიპი და მიახლოებითი თანაფარდობა გროვების (კლასტერების) ან თესლის სუფთა წონასა და საერთო წონას შორის.

6. კონკრეტულ პირობებში მოსაყვანად გამოყვანილი ჯიშის თესლი შეიძლება ბაზარზე განთავსდეს მხოლოდ დალუქვის მოწყობილობით აღჭურვლი დახურული შეფუთვებით.

7. თესლის შეფუთვები უნდა დაილუქოს მომწოდებლის მიერ ისეთი წესით, რომ მათი გახსნა შეუძლებელი იყოს დალუქვის სისტემის დაზიანების გარეშე ან მომწოდებლის ეტიკეტზე ან შეფუთვაზე დაზიანების კვალის დატოვების გარეშე.

8. იმის უზრუნველსაყოფად, რომ დალუქვა განხორციელდეს ამ მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად, დალუქვის სისტემა უნდა მოიცავდეს, სულ მცირე, ეტიკეტს ან ბეჭედს.

9. კონკრეტულ პირობებში მოსაყვანად გამოყვანილი ჯიშის თესლის შეფუთვებს უნდა ჰქონდეთ მომწოდებლის ეტიკეტი ან დაბეჭდილი ან დაშტამპული განცხადება, რომელიც მოიცავს შემდეგ ინფორმაციას:

ა) ეტიკეტების დამაგრებაზე პასუხისმგებელი პირის სახელი და მისამართი ან მისი საიდენტიფიკაციო ნიშანი;

ბ) დალუქვის წელი, გამოხატული ფორმით: „დალუქულია …“ (წელი), ან ბოლო ნიმუშის აღების წელი, აღმოცენების უნარზე შემოწმების მიზნით, გამოხატული ფორმით: „ნიმუში აღებულია …“ (წელი);

გ) სახეობა;

დ) ჯიშის დასახელება;

ე) სიტყვები: „კონკრეტულ პირობებში მოსაყვანად გამოყვანილი ჯიში“;

ვ) პარტიის საიდენტიფიკაციო ნომერი, რომელიც მინიჭებულია ეტიკეტების განთავსებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ;

ზ) დეკლარირებული სუფთა ან მთლიანი წონა, ან თესლის დეკლარირებული რაოდენობა. გარდა სათესლე კარტოფილისა;

თ) თუ მითითებულია წონა და გამოყენებულია გრანულირებული პესტიციდები, პელეტირებისათვის გამოყენებული ნივთიერებები ან სხვა მყარი დანამატები, უნდა მიეთითოს ქიმიური დამუშავების ან გამოყენებული დანამატის ტიპი და მიახლოებითი თანაფარდობა გროვების (კლასტერების) ან თესლის სუფთა წონასა და საერთო წონას შორის.

მუხლი 2

დადგენილება ამოქმედდეს 2027 წლის 30 სექტემბრიდან.

განმარტებითი ბარათი

„სავალდებულო სერტიფიცირებისადმი დაქვემდებარებული სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა ჯიშების თესლისა და სარგავი მასალის ეტიკეტირების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 13 ივნისის №336 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტზე

ინფორმაცია პროექტის შესახებ

წარმოდგენილი პროექტი ითვალისწინებს, „სავალდებულო სერტიფიცირებისადმი დაქვემდებარებული სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა ჯიშების თესლისა და სარგავი მასალის ეტიკეტირების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 13 ივნისის №336 დადგენილებაში ცვლილების შეტანას.

პროექტის მომზადება განპირობებულია ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების და მისი „ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ“ ნაწილით გათვალისწინებული ვალდებულების შესრულებით. კერძოდ, ზემოაღნიშნული შეთანხმების თანახმად, საქართველოს მიერ უნდა განხორციელდეს სანიტარიული და ფიტოსანიტარიული სფეროების მარეგულირებელი კანონმდებლობის დაახლოება ევროკავშირის კანონმდებლობასთან. ამ მიზნით საქართველოს მიერ DCFTA-ს ძალაში შესვლის შემდეგ მომზადდა იმ რეგულაციების და დირექტივების ჩამონათვალი, რომლებთანაც უნდა მოხდეს საქართველოს კანონმდებლობის ეტაპობრივი დაახლოება. შეთანხმების XI-B დანართი, რომელიც შესწორებულია საქართველო-ევროკავშირის სანიტარიული და ფიტოსანიტარიული ქვეკომიტეტის 2023 წლის 6 მარტის №1/2023 გადაწყვეტილებით, შეიცავს ევროკავშირის იმ საკანონმდებლო აქტების ჩამონათვალს, რომლებთანაც უნდა მოხდეს ეროვნული კანონმდებლობის აპროქსიმაცია (SPS საკანონმდებლო ნუსხა) დაახლოების ვადების მითითებით. მათ შორის არის არის ევროკომისიის 2008 წლის 20 ივნისის 2008/62/EC დირექტივა, რომელიც ითვალისწინებს საგამონაკლისო წესებს ადგილობრივი (აბორიგენული) ჯიშების, ასევე იმ ჯიშების გასავრცელებლად დაშვებისა და მათი თესლის და სათესლე კარტოფილის ბაზარზე განთავსებისათვის, რომლებიც ადაპტირებული არიან ადგილობრივ და რეგიონულ გარემო პირობებთან და იმყოფებიან განეტიკური ეროზიის საფრთხის ქვეშ (COMMISSION DIRECTIVE 2008/62/EC of 20 June 2008 providing for certain derogations for acceptance of agricultural landraces and varieties which are naturally adapted to the local and regional conditions and threatened by genetic erosion and for marketing of seed and seed potatoes of those landraces and varieties) და კომისიის 2009 წლის 26 ნოემბრის N2009/145 დირექტივა, რომელიც ადგენს გარკვეულ გამონაკლისებს, რათა შესაძლებელი იყოს იმ ბოსტნეულისა და ბაღჩეული კულტურების ადგილობრივი აბორიგენული ჯიშების მიღება და ასევე იმ ჯიშების მიღება, რომლებიც ტრადიციულად იზრდებოდა კონკრეტულ ადგილებსა და რეგიონებში და გენეტიკური ეროზიის საფრთხის წინაშე დგას, აგრეთვე იმ ბოსტნეულის ჯიშების, რომლებსაც არ გააჩნიათ კომერციული მნიშვნელობა ფართომასშტაბიანი წარმოებისთვის, მაგრამ შექმნილია განსაკუთრებულ პირობებში მოსაყვანად, და ამ ლანდრასებისა და ჯიშების თესლის ბაზარზე განთავსება (COMMISSION DIRECTIVE

2009/145/EC of 26 November 2009 providing for certain derogations, for acceptance of vegetable landraces and varieties which have been traditionally grown in particular localities and regions and are threatened by genetic erosion and of vegetable varieties with no intrinsic value for commercial crop production but developed for growing under particular conditions and for marketing of seed of those landraces and varieties).

პროექტის შესაბამისად, „სავალდებულო სერტიფიცირებისადმი დაქვემდებარებული სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა ჯიშების თესლისა და სარგავი მასალის ეტიკეტირების წესის“ მე-2 მუხლს დაემატა „ზ“ ქვეპუნქტი სადაც მოხდა ტერმინის „გენეტიკური ეროზია“ განმარტება და განისაზღვრა, რომ გენეტიკური ეროზია არის დროთა განმავლობაში, გენეტიკური მრავალფეროვნების დაკარგვა ერთი და იმავე სახეობის პოპულაციებსა და ჯიშებს შორის, ან მათ შიგნით, ან გენეტიკური ბაზისის შემცირება ადამიანის ჩარევის ან გარემოს ცვლილების შედეგად.

ასევე, 6[2] მუხლის მე-4 პუნქტის „ი“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდა ახალი რედაქციით და დადგინდა, რომ გენეტიკური რესურსების შესანარჩუნებლად, კონსერვაციისთვის განკუთვნილი ნარევების შეფუთვაზე და კონტეინერზე მწარმოებლის ეტიკეტი უნდა იყოს დაბეჭდილი ან დაშტამპული და უნდა შეიცავდეს ეტიკეტის დამაგრებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ მინიჭებული პარტიის საიდენტიფიკაციო ნომერს;

პროექტის შესაბამისად, დაემატა 6[3] მუხლი სადაც განისაზღვრა „გამონაკლისები, გენეტიკური ეროზიის საფრთხის ქვეშ მყოფი კულტურების კონსერვაციისთვის განკუთვნილი ადგილობრივი (აბორიგენული) ჯიშების თესლის ბაზარზე განთავსებისას“ და დადგინდა, რომ საფურაჟე, მარცვლეული, შაქრის ჭარხლის და ცხოველის საკვები ჭარხლის, სათესლე კარტოფილის, საზეთე და საბოჭკოე კულტურების, ბოსტნეულისა და ბაღჩეული კულტურების კონსერვაციისთვის განკუთვნილი ადგილობრივი (აბორიგენული) ჯიშის თესლები, რომლებიც გენეტიკური ეროზიის საფრთხის ქვეშ იმყოფებიან, შეიძლება განთავსდეს ბაზარზე მხოლოდ დახურულ შეფუთვაში ან კონტეინერში, რომელიც აღჭურვილია ლუქით ან სხვა დამცავი დახურვის საშუალებით. ასევე, შეფუთვა და კონტეინერები მომწოდებლის მიერ ისე უნდა იყოს დალუქული, რომ მათი გახსნა შეუძლებელი იყოს დალუქვის სისტემის დაზიანების ან მომწოდებლის ეტიკეტზე, შეფუთვაზე ან კონტეინერზე დაზიანების კვალის დატოვების გარეშე.

ინფორმაცია ევროკავშირის სამართლებრივი აქტის შესახებ

პროექტი მომზადებულია ევროკომისიის 2008 წლის 20 ივნისის 2008/62/EC და კომისიის 2009 წლის 26 ნოემბრის N2009/145 დირექტივების შესაბამისად.

ბავშვის უფლებრივ მდგომარეობაზე სამართლებრივი აქტის ზეგავლენის შეფასება

პროექტი არ ახდენს ბავშვის უფლებრივ მდგომარეობაზე ზეგავლენას.

ქალისა და მამაკაცის თანასწორობის მდგომარეობაზე მოსალოდნელი ზეგავლენის შეფასება

პროექტი არ ახდენს ქალისა და მამაკაცის თანასწორობის მდგომარეობაზე ზეგავლენას.

პროექტის მიღებით გამოწვეული საფინანსო-ეკონომიკური შედეგების გაანგარიშება

პროექტის მიღება გავლენას არ მოახდენს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილზე და არ წარმოშობს სახელმწიფოს ახალ ფინანსურ ვალდებულებებს.

პროექტის მოსალოდნელი შედეგები

პროექტის მიღების შედეგად, დარეგულირდება გენეტიკური ეროზიის საფრთხის ქვეშ მყოფი კულტურების კონსერვაციისთვის განკუთვნილი ადგილობრივი (აბორიგენული) ჯიშების თესლის ბაზარზე განთავსების პირობები.

პროექტის განხორციელების ვადები

პროექტი ამოქმედდება 2027 წლის 30 სექტემბრიდან.

ამასთან, ზემოაღნიშნული XI-B დანართის მიზნებისთვის, მითითებული ვადები უკავშირდება კანონმდებლობის დამტკიცებას (დაახლოვება), ხოლო მისი ამოქმედების (იმპლემენტაციის) საკითხი დამოკიდებულია ქვეყნის და კერძო სექტორის მზად ყოფნაზე. თავად შეთანხმების XI-A დანართი ახდენს აღნიშნული ტერმინების (დაახლოვება/იმპლემენტაცია) გამიჯვნას ერთმანეთისგან. კერძოდ, აღნიშნული დანართის მიხედვით, ქართულმა მხარემ უნდა უზრუნველყოს დაახლოებული ეროვნული კანონმდებლობის ეფექტიანი იმპლემენტაცია. თუ ჩვენ ჩავთვლით, რომ დაახლოვება გულისხმობს კანონმდებლობის იმპლემენტაციასაც და ის ვადები, რომლებიც მოცემულია XI-B დანართში უკავშირდება კანონმდებლობის იმპლემენტაციას, გაურკვეველია ამავე შეთანხმების ზემოაღნიშნული ქვეპუნქტის სამართლებრივი დატვირთვა (დაახლოვებული კანონმდებლობის იმპლემენტაცია).

გარდა ამისა, გასათვალისწინებელია ისიც, რომ ასოცირების შეთანხმების საფუძველზე შექმნილი სანიტარიული და ფიტოსანიტარიული SPS ქვეკომიტეტის შეხვედრებზე, რომლის ფარგლებშიც საქართველო ახდენს ევროკომისიისთვის ანგარიშის წარდგენას კანონმდებლობის დაახლოებასთან დაკავშირებით, ყოველთვის ვაწვდით ინფორმაციას იმის თაობაზე თუ როდის მოხდება დაახლოვებული კანონმდებლობის ამოქმედება. უნდა აღინიშნოს, რომ ევროკომისია ადასტურებდა საქართველოს მიერ ვალდებულებების შესრულებას. გარდა ამისა, კანონმდებლობის დაახლოვება SPS სფეროში იყო ერთ-ერთი საფუძველი საბიუჯეტო დახმარებისთვის, დღემდე ამ კომპონენტის შეუსრულებლობის გამო რაიმე შეფერხება არ ყოფილა.

დამატებით უნდა აღინიშნოს, რომ თავად ევროკავშირის მიერ შესაბამისი სამართლებრივი აქტების დამტკიცების შემდეგ ხდება გარდამავალი პერიოდის დაწესება, რათა კერძო სექტორმა და სახელმწიფო სტრუქტურებმა მოასწრონ მომზადება ახალი მოთხოვნების შესრულებისთვის.

პროექტის ავტორი და წარმდგენი

პროექტის ავტორი და წარმდგენია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო.